

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Kučery, Ph.D. a přísedících Jaroslavy Sýkorové a Ludmily Průšové v hlavním líčení konaném dne 22. 7. 2020, t a k t o :

Obžalovaný

[redacted]
[redacted] narozen [redacted] ve [redacted], trvale bytem [redacted]

je v i n e n , ž e

v přesně nezjištěné době v nočních hodinách ze dne 2. 7. 2019 na den 3. 7. 2019, v obci [redacted], v domě č.p. [redacted], kde trávil letní prázdniny u své babičky [redacted] společně s nezletilou [redacted], nar. [redacted], se záměrem uspokojit svou sexuální potřebu, přilehl v ložnici k jmenované nezletilé do postele, kde byla uložena ke spánku, dotýkal se [redacted], [redacted] a pokoušel se [redacted], a takto konal přesto, že poškozená plakala, uváděla, že takové jednání je pro ni bolestivé a nelíbí se jí, mladistvý jí následně řekl, že jeho chování je jejich tajemství, o kterém nesmí nikomu nic říci, a pokud by tak učinila, již s ní nebude kamarádit, přičemž při výše popsaném jednání využil zejména nízkého věku nezletilé a z něj vyplývající neznalosti a nevědomosti v oblasti sexuality a otázkách pohlavní nedotknutelnosti, kdy poškozená jako dítě předškolního věku nemohla ve všech souvislostech pochopit účel předmětného jednání, správně ho vyhodnotit, projevit svou vůli a účinně se bránit

tedy

jiného donutil k pohlavnímu styku zneužívaje jeho bezbrannosti, čin spáchal na dítěti mladším patnácti let, a to souloží a jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží

tím spáchal

provinění znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea 2, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) trestního zákoníku

a odsuzuje se

podle § 185 odst. 3 trestního zákoníku, § 24 odst. 1 písm. j) zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, k trestnímu opatření odnětí svobody v trvání **14** (čtrnáct) **měsíců** za současného stanovení **dohledu** probačního úředníka.

Podle § 84 a § 85 odst. 1 trestního zákoníku a § 33 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže se výkon trestního opatření podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání **26 (dvacet šest)** měsíců.

Podle § 18 odst. 1 písm. g) zákona ve spojení s § 15 odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže se mladistvému ukládá **výchovná povinnost**, aby se v průběhu zkušební doby, ve svém volném čase podrobil programu sociálního výcviku či terapeutickému programu zaměřenému na řádný vývoj jeho osobnosti, zvládnání zátěžových situací a eliminaci agresivních projevů.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu se obžalovanému ukládá povinnost zaplatit nezletilé poškozené [redacted], nar. [redacted], trvale bytem [redacted], na náhradu nemajetkové újmy částku ve výši **30 000** (třicet tisíc) **Kč**, včetně úroku z prodlení ve výši 10,00 % p. a. jdoucího ode dne 29. 5. 2020 do zaplacení, když se zbytkem uplatněného nároku se poškozená podle § 229 odst. 2 trestního řádu odkazuje na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Z důkazů provedených při hlavních líčeních soud zjistil skutkový stav uvedený shora ve výroku tohoto rozsudku.
2. Obžalovaný mladistvý [redacted] popřel, že by se dopustil jednání, které mu bylo kladeno obžalobou za vinu. [redacted] se seznámil, když přijela k babičce na prázdniny. Předtím ji neznal. Její matku zná, ale dlouho se neviděli. Žádný konflikt ani problém s ní nikdy neměl. K babičce jezdil každé prázdniny. V létě 2019 přijel hned na začátku prázdnin. Když [redacted] přijela, už zde byl. První den se [redacted] a babičkou hráli hry a byli u bazénu. Poté byli společně doma. Večer se koukali na televizi, pak šel uspat [redacted] a šel si lehnout zpět k babičce. Babička v tu dobu byla na počítači. Když šel uspávat [redacted], babička byla vzhůru. Neví, v kolik [redacted] uspal. Pak se vrátil k babičce, usnul u filmu, a když se probudil, šel si lehnout do ložnice, kde je jedno letiště. Na něm spala i [redacted]. Babička byla v té době ještě vzhůru. V noci se probudil, když [redacted] volala maminku. Snažil se jí uklidnit, což se mu podařilo a ona usnula. Když ji uklidňoval, nijak se jí nedotýkal, jen s ní hovořil. Babičku její pláč nezbudil. Pak se probudil až ráno. [redacted] už byla vzhůru a byla s babičkou. Druhý den byli zase na zahradě, pak šli na hřiště a pak ještě na fotbalové hřiště. Babička v té době vezla auto do servisu. Když babička přijela, [redacted] začala bolet hlava. Babička jí dala prášek na hlavu, ten ale nezabral a tak ji odvezli domů. Co se týče tajemství, poškozená říkala něco o tajemství i před babičkou. Neříkala, jaké by to tajemství mělo být. Potom k babičce už nepřišla. Obžalovaný si nedovede vysvětlit, proč jej

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Hřebíková

obviňuje, když to není pravda. Po celou dobu spolu neměli žádný konflikt, vycházeli spolu dobře. K osobním poměrům obžalovaný uvedl, že navštěvuje SOU a SOS, studuje obor kuchař. Je v prvním ročníku. Prospěch má dobrý. S žádným předmětem problémy neměl. Chování ve škole je o něco horší. Má uděleno podmíněčné vyloučení za neslušné chování vůči spolužákům a občas i učitelům. Neví, co ho k tomuto chování vede. Na diagnostickém pobytu byl v a . Oba pobyty trvaly okolo dvou měsíců. Dle názoru obžalovaného mu tyto nic nedaly, jeho stav to naopak ještě zhoršilo.

3. Poškozená byla v přípravném řízení vyslechnuta v souladu s ustanovením § 102 odst. 1 trestního řádu. Soud podle § 102 odst. 2 trestního řádu u hlavního líčení přebral obrazový a zvukový záznam pořízený o jejím výslechu. Obsah výpovědi poškozené odpovídal jejímu věku a z něj vyplývající vyspělosti a vyjadřovací schopnostem. Svědkyně uvedla, že k události došlo u babičky v . Večer ležela na posteli, obžalovaný si k ní lehnul a , což ji bolelo. Řekla mu, že jí to bolí, a že se jí to nelíbí. On na to neřekl nic. Plakala a říkala, že chce mámu. Na konci výslechu sdělila také, že jí obžalovaný na sahal a . Babička v té době spala v obýváku. Obžalovaný jí řekl, že je to jejich tajemství, o kterém nesměla mluvit. Kdyby to někomu řekla, už by s ní nekamarádil. Druhý den dopoledne byla s v bazénu a na hřišti. Odpoledne ji bolela hlava a babička ji proto musela odvézt k mamce. O věci nejprve nic nikomu neřekla, ale pak se svěřila mamce.
4. S ohledem na velmi vážný zdravotní stav byla výpověď svědkyně přečtena v souladu s ustanovením § 211 odst. 2 písm. a) trestního řádu. Jmenovaná uvedla, že obžalovaný je jejím vnukem. V roce 2019 u ní byl od počátku prázdnin 2019. Poškozenou k sobě přivezla 2. 7. 2019 v 11 hodin. Poté, co poškozenou přivezla, šla se hned koupat do bazénku. Pak spolu hrály pexeso. Večer rychle usnula. Svědkyně si vzala své předepsané prášky a usnula u televize v obývacím pokoji. Když se ráno vzbudila, šla do ložnice, kde spala poškozená i obžalovaný. Obžalovaného vzbudila a dotázala se jej, proč ji nevzbudil, když byli domluvení, že on bude spát v obýváku nebo pokojíku před ložnicí a ona se v ložnici. Obžalovaný jí řekl, že brečela, on ji však nechtěl budit. Vypnul tedy televizi, lehnul si k ní a vzal ji za ruce. Ona za chvíli přestala brečet, chtěla však maminku. Když se ráno vzbudila, ptala se jí, proč v noci brečela a ona uváděla, že chtěla maminku. Po snídani jí řekla, že mají s tajemství, ale nesmí jí ho říct. O jaké se jedná tajemství, jí nesdělil ani obžalovaný. Dopoledne byl obžalovaný s poškozenou na zahradě. Svědkyně po obědě odjela do servisu s autem. Když se vrátila, poškozená plakala, že ji bolí břicho a chce za maminkou. Pak usnula, a když se vzbudila, znovu plakala. Volala tedy vnučce, ta si však pro poškozenou přijet nemohla, a proto se domluvili, že domů odveze ona. O tom, co se mělo stát, se dozvěděla od manžela dcery. Ona následně volala dceři , matce . Ta jí řekla, že by si tak malá dívka něco takového nevymyslela, byla z věci nešťastná. Svědkyně jí řekla, že obžalovanému nevěří, že lže. Obžalovaný má velké problémy s kázní, lže, bije děti a také krade. Svědkyni okradl o 500 Kč.
5. Svědkyně uvedla, že je sestřenicí obžalovaného. S obžalovaným se vídali, když byli malé děti, poté se skoro 10 let neviděli. Nestýkala se ani s matkou obžalovaného. Když přijely s poškozenou k babičce, byl zde obžalovaný. Babička říkala, že je šikovný, že jí se vším pomáhá. Neměla na něho žádné negativní recenze. Dceru dali k babičce hned na začátku prázdnin. Domluvili se, že zde bude tři dny a potom uvidí. byla u babičky po delší dobu poprvé. První den bylo vše v pořádku, druhý den odpoledne jí volala babička, že není dobře. Mezi sedmnáctou a osmnáctou hodinou pak poškozenou s obžalovaným přivezli. V té době neříkala, že by k něčemu došlo. Zmínila pouze, že v noci plakala. Z toho však svědkyně nepochopila, že by k něčemu mělo dojít. Brala to tak, že se jí stýskalo a brečela ze spaní. Poškozená se normálně rozloučila i s obžalovaným. Ihned v ten den, kdy přijela domů se zmínila, že mají s obžalovaným tajemství. Toto uvedla opakovaně, neřekla však, o co se jedná. Když ji večer utírala vlhčenými ubrousky, zjistila, že má zarudlé přirození, nepřikládala tomu však váhu, neboť k tomuto již došlo v minulosti. O tom, čeho se vůči ní obžalovaný dopustil, jí řekla až po zhruba měsíci. Řekla, že jí

[REDACTED]. Když se svědkyně ptala, jestli jí to bolelo, říkala, že ano, a že to obžalovanému říkala. K dotazu upřesnila, že to bylo večer, a že spolu leželi v posteli. To proč nešla za babičkou, zdůvodnila tím, že jí obžalovaný řekl, že pokud to někomu řekne, tak se přestanou kamarádit. Dle svědkyně si vůbec neuvědomila, že se jedná o sexuální praktiky. Opakovaně se jí s manželem ptali, zda si věc nevymyslela, že by na to policisté stejně přišli. Poškozená se policistů bojí a dle názoru svědkyně tak po takovém poučení řekla pravdu. Poškozená jim však dané tvrzení zopakovala ještě několikrát. Uvedla také, že se styděla o věci mluvit. Svědkyně se nedomnívá, že by si poškozená věc vymyslela. V tomto směru s ní nikdy nebyly problémy. Ani ve školce se nestalo, že by si na někoho vymýšlela nebo žalovala. Po zjištění uvedených skutečností se šel manžel poradit k [REDACTED]. Ta je poslala na gynekologii a věc oznámila policii. Na gynekologii nebylo zjištěno žádné poranění, vše bylo v pořádku. O celé věci poškozená odmítá hovořit. Prvních několik dní chtěla dcera být v jejich blízkosti a odmítala se od nich vzdálit. Několik nocí po události se budila, v současné době již spí dobře. Na gynekologii jít nechtěla, ale nakonec prohlídku zvládla. Shodné okolnosti jako svědkyně uvedl její manžel [REDACTED].

6. Svědkyně [REDACTED] nejprve využila jako matka obžalovaného svého zákonného práva a odmítla ve věci vypovídat. Poté své stanovisko změnila a u druhého hlavního líčení byla obhajobou navržena ke slyšení. Soud jí tedy umožnil učinit výpověď. Svědkyně se v jejím rámci nevyjádřila k věci samotné, o níž jí není dle jejích slov nic známo, nýbrž k osobním poměrům mladistvého obžalovaného. K těmto poukázala na významné zlepšení v chování, prospěchu i školní docházce. Zmínila rovněž pozitivní výchovný vliv svého nového partnera. Přislíbila také, že na mladistvého bude působit, aby se podrobil všem případným opatřením, která budou soudem uložena. V tomto směru deklarovala připravenost zajistit jeho účast na jednotlivých úkonech a v případě potřeby se jich zúčastnit společně se synem.
7. Ze znaleckého posudku Mgr. Petry Popelkové, soudní znalkyně se specializací klinická psychologie a [REDACTED], soudní znalkyně specializované na dětskou a dorostovou psychiatrii vyplynulo, že posuzovaná je dívka předškolního věku, jejíž celkový kognitivní vývoj (kognitivní, emoční, sociální) probíhá v mezích širší normy. Intelektové i paměťové schopnosti posuzované dle provedených diagnostických metod odpovídají průměru. Posuzovaná disponuje kvalitativně nesníženými předpoklady pro vnímání, pochopení, zapamatování prožívaných a věku přiměřených událostí. Její fantazie není hypertrofovaná, je schopna odlišit reálně prožité od fantazijního, neskutečného. U posuzované nebyly znaleckým vyšetřením zjištěny rysy zvýšené sugestibility, které by měly vliv na případné zkreslování její výpovědi. Sdělení posuzované je nestrukturované, přirozené, nepůsobí jako naučené, obsahuje množství detailů, popis konverzace, užívá výrazy, které odpovídají jejímu věku, neverbální projev odpovídá verbálně sdělovanému, není patrná mstivost vůči obžalovanému. Znaleckým zkoumáním nezjištěna možnost indoktrinace druhou osobou. Specifickou věrohodnost znalec hodnotí jako zachovalou. Zážitek pro posuzovanou jednorázový, nepříjemný, svým charakterem více podléhá procesu zapomínání, pro posuzovanou jako dítě předškolního věku nedůležitý a ne zcela srozumitelný. Popisovaná událost vyvolala v posuzované psychosomatickou reakci na stres a dočasně narušila její důvěru v blízké lidi. Vzhledem k tomu jak probíhala popisovaná událost, došlo rychle k úpravě stavu. Současný stav posuzované je stabilizovaný, není nijak narušen její běžný život.
8. K osobě obžalovaného vypracovali znalecký posudek znalci MUDr. Petr Žižka a Mgr. Hana Ortmanová. Znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie v jím vypracované části posudku uvedl, že mladistvý v době, kdy mělo dojít ke spáchání provinění, netrpěl vážnou duševní poruchou ve smyslu psychózy. Jednalo se u něj (a stále i jedná) o nesocializovanou poruchu chování u disharmonicky se vyvíjející osobnosti, kdy dominují rysy disociální. V době kdy měl spáchat provinění, byl schopen své chování ovládat. Rozpoznávací a ovládací schopnosti hodnotí znalec

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Hřebíková

jako zachovalé. Mladistvý je v současné době schopen chápat smysl trestního řízení. Pokud se mladistvý dopustil jednání, které je mu dáváno za vinu, jednalo se o sexuálně motivované jednání. Nevycházelo však ze sexuální deviace, jednalo se o náhražkové jednání, experimentaci u osoby s disharmonicky se rozvíjející osobností. Znaleckým zkoumáním nebyly prokázány známky sexuální deviace. Posuzovaný je heterosexuálně orientovaný, přitahuje ho vyspělé ženy, respektive dívky jeho věku, předčasná iniciace sexuálního života. Z psychiatrického hlediska není pobyt mladistvého na svobodě pro společnost nebezpečný, znalec nenavrhuje žádná medicínsko-právní opatření. Nenavrhuje tedy uložení ochranné léčby. Doporučuje však zvážit nařízení ústavní výchovy.

9. Znalkyně z oboru zdravotnictví specializovaná na klinickou psychologii dětí a dospělých v další části posudku v rámci svých závěrů uvedla, že vývoj osobnosti posuzovaného probíhá dlouhodobě závažně disharmonicky, aktuálně jsou zvýrazněny asociální rysy. Posuzovaný dlouhodobě vykazuje poruchy chování, které jsou u posuzovaného velmi závažné, mají stupňující se charakter a jsou podmíněné zejména jeho osobnostními charakteristikami a narušenou schopností prosperovat v mezilidských vztazích. Posuzovaný je svévolný, společenské konvence a pravidla vědomě odmítá, rozhoduje se dle sebe, bez ohledu na potřeby a prožívání druhých. Jeho morální úroveň je velmi nízká, veškeré dosavadní snahy ke změně vedly maximálně ke krátkodobému formálnímu přizpůsobení se. Posuzovaný je egocentrický, bez schopnosti empatie a prosociálního citění, je zvýšeně agresivní, agresivitu užívá i vůči svým nejbližším. Zájmová činnost nerozvíjená, v trávení volného času chybí smysluplnější naplnění. Aktuální intelektové výkony jsou v pásmu podprůměru, verbální výkony mírně horší než perforační. Z podaných výkonů lze usuzovat na zanedbání vrozeného potenciálu, intelekt je nerozvíjený, slabá slovní zásoba, chabé a neuspořádané školní dovednosti, profil podaných výkonů není typický pro dg. ADHD, ani klinicky není narušení pozornosti nijak významné. U posuzovaného převládají hodnoty zaměřené na okamžité uspokojení svých potřeb. Absence dlouhodobých cílů, v hodnotovém žebříčku chybí vztahové hodnoty ve smyslu rodinných, přátelských vazeb, kvůli kterým by byl schopen změnit svoje chování. Posuzovaný je dlouhodobě zvýšeně pohotový k agresi, agresivitu vnímá jako legitimní způsob sebeprosazení a řešení interpersonálních konfliktů. Posuzovaný je schopen základně impulsivní agresivní impulsy kontrolovat, nicméně chybí především morální zábrany k užití agrese. Posuzovaný netrpí výčitkami svědomí z užití agrese, absentuje soucit s obětí. Posuzovaný má dostatečné schopnosti pro zapamatování si prožívaného, je schopen události správně reprodukovat. Sdělení průběhu vyšetřovaných událostí je otázkou jeho volního rozhodnutí. Posuzovaný běžně lže, lež používá i v situacích, kdy je zcela prokazatelné, že nemluví pravdu, není ochoten přiznat svoji vinu, do poslední chvíle obviňuje okolí, popírá události, trvá na své verzi. Lže i svým nejbližším, jedná se o vědomé účelové lhaní. Vývoj osobnosti mladistvého je hluboce narušený, především pak v oblasti mezilidských vztahů předpokládaný vývoj osobnosti se aktuálně jeví jako velmi nepříznivý, směřující k poruše osobnosti dissociální. Posuzovaný byl schopen rozpoznat protiprávnost svého činu, jednal navzdory pravidlům, zákonům a sociálním normám, které jsou mu známé a je si vědom nutnosti jejich dodržování. Schopnost fungovat v mezilidských vztazích je u posuzovaného dlouhodobě a závažně narušena, aktuálně nevykazuje schopnosti prosperovat v emočně blízkém, oboustranně důvěrném vztahu, výrazná vztahová patologie zjištěna již v období dětství posuzovaného, biologického otce líčí jako násilníka, aktuálně s ním není v žádném kontaktu. Vztah s matkou je relativně nejbližší vztah posuzovaného, nicméně i tak ji neváhá okrást, lhát jí, být vůči ní agresivní. Obecně od vztahů posuzovaný očekává naplnění svých osobních potřeb, nikoliv vzájemnost, sdílení porozumění. V partnerské oblasti má posuzovaný zatím pouze omezené zkušenosti, udává první vztahové zkušenosti včetně těch sexuálních, nicméně i v této oblasti očekává především naplnění svých potřeb.
10. U hlavního líčení jmenovaní znalci odkázali na výše uvedené závěry a vyjádřili se k doplňujícím dotazům soudu a procesních stran. Významné informace, které, nad rámec písemných závěrů, z jejich výpovědí vplynuly, jsou zmíněny v dalších částech textu.

11. Podle § 213 odst. 2 trestního řádu soud přečetl zprávu Městského úřadu [REDAKCE], sdělení Střední odborné školy a Středního odborného učiliště [REDAKCE], zprávu Nemocnice [REDAKCE], sdělení Probační a mediační služby [REDAKCE] a opis z evidence Rejstříku trestů.
12. Ze zprávy Městského úřad [REDAKCE], sociální odbor vyplývá, že nezletilá [REDAKCE] žije s matkou, jejím manželem a jejich společným synem [REDAKCE] v pronajatém bytě 3 + 1. Nezletilá [REDAKCE] má svůj vlastní pokoj, zařízení pokoje odpovídá jejím potřebám a věku. Matka nezletilé je s mladším sourozencem na mateřské dovolené. Dle sdělení matky má [REDAKCE] s manželem hezký vztah, bere ho jako svého otce a on ji jako svoji dceru. S biologickým otcem se nezletilá nestýká. [REDAKCE] navštěvuje mateřskou školu v [REDAKCE], do školy chodí ráda, má zde kamarády.
13. Ze sdělení Střední odborné školy a Středního odborného učiliště [REDAKCE] soud zjistil, že obžalovaný je ve školním roce 2019/2020 žákem prvního ročníku tříletého učebního oboru Stravovací a ubytovací služby. Za první pololetí dosáhl prospěchového průměru 2,71. Absence za první pololetí je 163 hodin, z toho 6 neomluvených. Obžalovanému byla udělena důtka třídního učitele a důtka ředitele školy. Za první pololetí je chování hodnoceno známkou 2.
14. Z opisu z evidence Rejstříku trestů se podává, že mladistvý nebyl dosud soudně trestán. Nemá záznam ani v evidenci přestupků.
15. Ze zprávy poskytnuté lékařem gynekologické ambulance Nemocnice [REDAKCE] k poškozené [REDAKCE] vyplývá, [REDAKCE] že [REDAKCE].
16. Součástí spisového materiálu jsou také listiny z šetření, které bylo k obžalovanému vedeno v době, kdy nedosáhl 15 let Policií ČR, Územním pracovištěm v [REDAKCE] pod sp. zn. [REDAKCE], pro podezření ze spáchání činu jinak trestného, a to pohlavního zneužití dle § 187 odst. 1 trestního zákoníku. V této věci došlo dle § 159a odst. 2 trestního řádu, ve spojení s § 11 odst. 1 písm. d) trestního řádu, k jejímu odložení, když obžalovaný nebyl pro nedostatek věku trestně odpovědný.
17. K žádosti soudu sdělila Probační a mediační služba [REDAKCE], že v okrese [REDAKCE] byl dříve nabízen akreditovaný probační program Kontaktního centra [REDAKCE]. Jeho akreditace již skončila, nicméně Kontaktní centrum [REDAKCE] nabízí dále sociální služby, tj. pracuje s mladistvými i dětmi. Pakliže by soud výchovné opatření uložil dle § 18 odst. 1 písm. g) zák. č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, tedy jako povinnost mladistvého podrobit se ve volném čase vhodnému programu sociálního výcviku, psychologickému poradenství či terapeutickému programu a specifikoval, k čemu by měl takový program směřovat, bylo by možné toto opatření v uvedené organizaci vykonat, popř. vybrat jinou vhodnou. Obsah programu se přizpůsobuje potřebám klienta.
18. Ve smyslu ustanovení § 213 odst. 1 trestního řádu předložil soud ostatní obsah spisového materiálu stranám k nahlédnutí.
19. Po provedeném dokazování, kdy krajský soud v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů zakotvenou v § 2 odst. 6 trestního řádu hodnotil důkazy jednotlivě i v jejich vzájemném souhrnu podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností, dospěl k následujícím skutkovým a právním zjištěním.
20. Skutkový stav byl v dané věci prokázán bez jakýchkoliv pochybností. Provedeným dokazováním získal soud ucelený důkazní řetězec, na jehož základě bylo možné uznat obžalovaného vinným jednáním popsáním ve výrokové části rozsudku. Zásadním podkladem pro tento výrok je výpověď poškozené. Tu soud považuje za zcela věrohodnou a přesvědčivou, odpovídající věku, vyspělosti a vyjadřovacím schopnostem poškozené. Po shlednutí záznamu výpovědi poškozené se soud zcela ztotožnil se závěry znaleckého posudku znalkyň Mgr. Popelkové a MUDr. Novotné, v němž je

specifická věrohodnost poškozené hodnocena jako zachovalá. Z předmětného znaleckého posudku se podává se, že intelektové i paměťové schopnosti posuzované dle provedených diagnostických metod odpovídají průměru. Posuzovaná disponuje kvalitativně nesníženými předpoklady pro vnímání, pochopení, zapamatování prožívaných a věku přiměřených událostí. Její fantazie není hypertrofovaná, je schopna odlišit reálně prožité od fantazijního, neskutečného. U posuzované nebyly znaleckým vyšetřením zjištěny rysy zvýšené sugestibility, které by měly vliv na případné zkreslování její výpovědi. Sdělení posuzované je nestrukturované, přirozené, nepůsobí jako naučené, obsahuje množství detailů, popis konverzace, užívá výrazy, které odpovídají jejímu věku, neverbální projev odpovídá verbálně sdělovanému, není patrná mstivost vůči obžalovanému. Znaleckým zkoumáním nebyla zjištěna možnost indoktrinace druhou osobou.

21. S těmito zjištěními znalkyň korespondují ve věci provedené důkazy. Z výpovědi jednotlivých svědků se podává, že poškozená je pravdomluvná, nebyly u ní zaznamenány žádné výchovné problémy. Nebylo zjištěno, že by si v minulosti v důležitých věcech vymýšlela či někoho nepravdivě obvinila. Poškozená byla ve svých tvrzeních konzistentní. Verze, kterou sdělila policejním orgánům, plně odpovídala tomu, co opakovaně sdělila svým rodičům. Jak vyplynulo z výpovědi rodičů poškozené, od inkriminované události byla patrná změna v jejím chování. Byla smutná, odtahitá, plačtivá a tyto stavy trvaly zhruba do doby, než se svěřila s tím, co se jí stalo. Na popisovaných tvrzeních setrvala i poté, co byla rodiči opakovaně upozorněna na to, že v takto závažné věci nesmí lhát a policisté stejně nakonec zjistí pravdu. Přes svůj nízký věk přesně popisovala konkrétnosti průběhu sexuálního kontaktu. Tyto okolnosti nasvědčují tomu, že poškozená referuje o událostech, které fakticky prožila.
22. Ve věci nebyla nalezena žádná indicie směřující k tomu, že by poškozená měla motivaci obžalovaného křivě obvinít. Poškozená se s obžalovaným viděla poprvé v životě, on sám potvrzuje, že mezi nimi nedošlo k žádnému vzájemnému konfliktu, který by opodstatňoval její mstu realizovanou touto formou. V této souvislosti je nutno odkázat na závěr znalkyň, že u poškozené nejsou patrné tendence ke mstivosti a její výpověď nemá znaky účelovosti či naučenosti. Nejsou patrné ani prvky vnucení této výpovědi poškozené ze strany jiné osoby. Motiv ke křivému obvinění nelze shledat ani u rodičů poškozené. [redacted] obžalovaného cca 10 let neviděla a setkala se s ním až v okamžiku, kdy [redacted] inkriminovaného dne předávala babičce. S jeho matkou také dlouhodobě v žádném kontaktu není. [redacted] obžalovaného a jeho matku nezná vůbec. S ohledem na absenci jakýchkoliv kontaktů mezi shora zmíněnými osobami tak nelze uvažovat ani o eventualitě, že by k výpovědi proti obžalovanému byla poškozená navedena svými rodiči. Obdobně lze argumentovat i v případě svědkyně [redacted]. V době před spácháním skutku byly vztahy mezi ní a obžalovaným dobré. O tom svědčí to, že jej k sobě vzala na prázdniny, ale i skutečnost, že jej pozitivně hodnotila před svědkyní [redacted], o čemž tato soudu referovala. K negativnímu posunu došlo až poté, co se tato svědkyně dozvěděla, jakého jednání se měl obžalovaný dopustit. Ani ona tedy neměla v inkriminované době důvod se pokoušet poškozenou manipulovat tak, aby takto zásadním způsobem poškodila obžalovaného.
23. Byť je výpověď poškozené v této věci zásadním důkazem, není v kontextu dalších zjištění osamocená. Je jakožto jediný přímý důkaz potvrzována i důkazy nepřímými, které ve svém souhrnu utvářejí komplexní důkazní řetězec. V průběhu dokazování byly totiž zjištěny další skutečnosti, které nepřímou svědčí pro relevanci tvrzení poškozené. V tomto směru lze odkázat zejména na výpověď svědkyně [redacted]. Ta uvedla, že inkriminovaného večera usnula a vzbudila se až ráno. Tehdy zjistila, že v ložnici spali poškozená i obžalovaný. Obžalovaný zde byl přesto, že byli dohodnuti, že bude spát v obýváku nebo pokojíku před ložnicí a s vnučkou bude spát ona. Toto její tvrzení je věrohodné, neboť poškozená u babičky byla poprvé a byl dán předpoklad, že se jí bude stýskat po matce. Je tedy logické, že zejména v noci jí měla být babička nablízku, aby na ni dohlédla a v případě potřeby ji uklidnila. Poškozená jmenované svědkyni také po snídani sdělila, že mají s [redacted] tajemství, které jí nesmí prozradit. Tuto skutečnost pak opakovaně zmiňovala i před svými rodiči. Jak později vyplynulo z výpovědi poškozené, bylo oním tajemstvím právě to,

že se obžalovaný vůči poškozené dopustil závažného útoku v sexuální oblasti, přičemž se poškozenou pod záminkou „společného tajemství“ snažil přimět, aby o tomto nehovořila. Chování poškozené tak vykazuje dětskou snahu dodržet slib, současně však ilustruje tenzi, kterou v sobě poškozená po traumatickém zážitku měla. Z tohoto důvodu ventilovala informaci, která ji tížila pouze částečně a v plném rozsahu se svěčila matce až zhruba s měsíčním odstupem. Soud v rámci komplexního hodnocení zjištěných skutečností nemohl přehlédnout ani zdravotní obtíže, které se u poškozené objevily v odpoledních hodinách dne 3. 7. 2019. Jak vyplývá z vyjádření znalkyň, je reálná varianta, že dětský organismus se tímto způsobem vyrovnával s náhlou silně stresující situací. Jednoznačnou spojitost mezi předmětnými zdravotními obtížemi a jednáním obžalovaného prokázat nelze, nicméně v kontextu dalších zjištění je velmi pravděpodobné, že právě předmětné jednání obžalovaného bylo příčinou náhlého vzniku předmětných psychosomatických potíží.

24. Z hlediska právního posouzení bylo jednání obžalovaného soudem kvalifikováno jako zvlášť závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea 2, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) trestního zákoníku. Trestného činu znásilnění se dopustí ten, kdo jiného násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti. Shora uvedené kvalifikované skutkové podstaty jsou dány provedením styku souloží a jiným pohlavním stykem se souloží srovnatelným na dítěti mladším patnácti let. Pohlavním stykem je jakýkoliv způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby. Pohlavní styk zahrnuje širokou škálu činností jako např. soulož a jiné pohlavní styky provedené způsobem srovnatelným se souloží, tj. zejména orální pohlavní styk či anální pohlavní styk. Vzájemný fyzický kontakt obžalovaného a poškozené hodnotí soud jako pohlavní styk provedený souloží ve smyslu § 185 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, neboť v důsledku jednání obžalovaného došlo ke vzájemnému kontaktu intimních partií obžalovaného a poškozené při neúspěšné snaze obžalovaného o proniknutí do vagíny poškozené. Protiprávní jednání bylo dále spácháno jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží. To konkrétně v případech, kdy obžalovaný [REDACTED].
25. Z hlediska stanovení příslušné kvalifikace bylo v dané věci stěžejní posoudit, zda obžalovaný ke svému činu zneužil bezbrannosti poškozené. Po provedeném dokazování má krajský soud za to, že tento kvalifikační znak byl beze zbytku naplněn. Je-li stav bezbrannosti přítomen, pak při naplnění ostatních zákonných znaků má právní kvalifikace trestného činu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku přednost před užitím skutkové podstaty trestného činu pohlavního zneužití podle § 187 trestního zákoníku, neboť pouze tak může být dostatečně reflektována společenská škodlivost činu a současně poskytnuta zvýšená míra ochrany dětí. Jak uvádí odborný komentář k danému ustanovení, ve stavu bezbrannosti se nacházejí osoby, které sice vnímají okolní svět, avšak jejich duševní a rozumové schopnosti nejsou na takové úrovni nebo takového stavu, aby si ve své mysli dokázaly situaci, v níž se nacházejí, dostatečně příslušně ze všech souvislostí vyhodnotit a přiměřeně, logicky a účinně na ni reagovat. Tak tomu obvykle bývá např. u osob trpících duševní chorobou, pro niž nechápou význam pachatelova jednání, anebo u dětí či osob mentálně zaostalých, které nemají dostatečné znalosti a zkušenosti, aby byly schopny posoudit význam odporu proti vynucovanému pohlavnímu styku apod.
26. Konstantní judikatura pojem „bezbrannosti“ opakovaně podrobila výkladu. Lze zmínit například rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 3 Tdo 1279/2013, 8 Tdo 1053/2011, 3 To 105/93. Pro posouzení otázky, zda byl u poškozeného dán stav bezbrannosti je nutno vždy pečlivě zvažovat okolnosti konkrétního případu. Stav bezbrannosti nelze bez dalšího dovozovat pouze s odkazem na věk oběti. Z konstantní judikatury vyplývá, že soud musí zejména v případě poškozených dětí zvažovat to, zda si uvědomovaly nepatřičnost pachatelova jednání a zda i s ohledem na všechny další okolnosti disponovaly skutečně účinnou obranou proti útoku pachatele. Jinými slovy, zda byl poškozený subjekt natolik fyzicky a psychicky vyspělý, aby dal svůj nesouhlas najevo a dokázal se účinně bránit. V tomto směru je nutno vyjít zejména ze zjištění znalce, který z odborného pohledu dokáže specifikovat obecná i individuální specifika vývojových stádií osobnosti nedospělých

jedinců a rozsah skutečností, které jsou schopny adekvátně vyhodnotit a odpovídajícím způsobem na ně reagovat. Zásadním zjištěním je v této souvislosti skutečnost, že v době sexuálního útoku ze strany obžalovaného bylo poškozené ■■■ let. Znalkyně Novotná a Popelková uvedly, že si poškozená na počátku ■■■ roku svého života vůbec nemohla uvědomovat, že se na ní obžalovaný dopouští závažné sexuálně motivované trestné činnosti. Poškozená také právě s ohledem na věk nebyla v dané situaci schopna čelit sexuálně motivovaným aktivitám obžalovaného.

27. Pokud se jedná o subjektivní stránku, činí krajský soud závěr, že obžalovaný jednal v úmyslu přímém dle § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, když chtěl způsobem uvedeným v zákoně porušit chráněný zájem. Na úmysl přímý je třeba usuzovat z okolností, za nichž k útoku obžalovaného došlo i z toho, jak byl proveden. Především je třeba uvést, že obžalovaný vyčkal, až usne svědkyně ■■■, což mu umožnilo realizaci činu, po jeho provedení se pak snažil poškozenou přesvědčit, aby o jeho jednání nikomu nic neříkala. Zjevně si byl tedy vědom toho, co činí, i toho, že takové jednání je nepřijatelné.
28. Pokud krajský soud dospěl k závěru, že se mladistvý obžalovaný dopustil protiprávního jednání popsáno ve výrokové části rozsudku, které naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu znásilnění, musel se zabývat tím, jaký trest za něj uložit. Při úvaze o druhu a výši trestu soud přihlédl k povaze a závažnosti trestného činu z hlediska významu chráněného zájmu, který byl činem dotčen, ke způsobu jeho provedení a okolnostem, za kterých byl čin spáchán. Pachatelé zvláště závažného zločinu znásilnění dle § 185 odst. 3 trestního zákoníku lze za předmětný trestný čin uložit trest odnětí svobody v rozpětí pět až dvanáct let. Podle § 31 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže se trestní sazby odnětí svobody stanovené v trestním zákoníku u mladistvých snižují na polovinu, přičemž však horní hranice nesmí převyšovat pět let a dolní hranice jeden rok. Obžalovaný byl tedy ohrožen trestní sazbou v rozmezí jeden rok až pět let.
29. Protiprávní jednání obžalovaného považuje soud za velmi společensky škodlivé a zvláště zavržehodné. Dané jednání směřovalo vůči velmi mladé bezbranné dívce. Obžalovaný zcela neakceptovatelným způsobem zasáhl do jejího osobnostního vývoje. Obžalovaný přes svůj nízký věk působil v daných okamžicích jako autorita s rodinnými vazbami k poškozené. Tohoto postavení zneužil a dopustil se vůči ní závažného protiprávního jednání. Jako polehčující okolnost je nutno hodnotit dosavadní trestní bezúhonnost obžalovaného. Významným hlediskem je samozřejmě i nízký věk obžalovaného, z něhož pramení nedostatečná rozumová a morální vyspělost. Soud i při absenci doznání obžalovaného vnímá jistou sebereflexi a snahu o změnu svého chování, dosud však nelze spolehlivě vyhodnotit, zda se jedná o trvalý pozitivní trend či pouze krátkodobou změnu spojenou s aktuální situací a postavením obžalovaného před soudem.
30. Po vyhodnocení shora uvedených skutečností soud obžalovanému uložil trestní opatření odnětí svobody při spodní hranici trestní sazby, konkrétně v trvání 14 měsíců. Výkon tohoto trestu podmíněně odložil na zkušební dobu dvaceti šesti měsíců se stanovením dohledu probačního úředníka. Vyšel přitom z ustanovení 31 odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., dle něž může soud nepodmíněně odnětí svobody uložit mladistvému jen tehdy, jestliže by s ohledem na okolnosti případu, osobu mladistvého nebo předchozí použitá opatření uložení jiného trestního opatření zjevně nepostačovalo k dosažení účelu tohoto zákona. Soud je přesvědčen, že na obžalovaného je nutno působit trestem, který nebude spojen s omezením jeho osobní svobody. Jedná se o velmi mladého jedince, jehož výkon dosud není ukončen. Proto je třeba dbát na výchovné působení a omezit represivní účinek ukládaného opatření. Současně je však nutno obžalovanému dát důrazně najevo, že jeho protiprávní jednání je velmi závažné a naprosto neakceptovatelné.
31. Soud pro mládež také vážil další možnosti působení na obžalovaného, jehož morální a hodnotový vývoj zatím neprobíhá řádným způsobem. Po vyhodnocení veškerých rozhodných skutečností nedal obecnému soudu podnět k zahájení řízení o nařízení ústavní výchovy podle občanského

zákoníku ani neuložil ochrannou výchovu. Jak vyplývá z konstantní judikatury, ochranné ochranná výchova je hlubokým zásahem do práv mladistvého, a proto ji lze uložit teprve tehdy, když méně intenzivní prostředky výchovy již nemají naději na úspěch (srov. R 41/1962). Uložení ochranné výchovy podle § 22 odst. 1 zák. č. 218/2003 Sb. je subsidiární k uložení výchovných opatření, což vyplývá z dovětku tohoto ustanovení. Zákon tak dává přednost uložení výchovných opatření, která méně zasahují a omezují osobní svobodu mladistvého. Výše uvedené úvahy lze v obecné rovině vztáhnout také na institut ústavní výchovy. Ta představuje nejvýraznější formu ingerence státních orgánů do soukromoprávních vztahů, když je spojena se zcela zásadním omezením práv a povinností rodičů k nezletilému dítěti i s výrazným omezením nezletilého v jeho běžném životě. V daném případě je zřejmé, že samotná výchova a vedení obžalovaného ze strany matky sice nejsou ideální, není však zjišťováno, že by byly zanedbány natolik, aby bylo nutné přistoupit k aplikaci takto zásadních opatření. Z dokazování vyplynulo, že obžalovaný navštěvuje střední školu, nedávno s akceptovatelným prospěchem ukončil její první ročník. Není u něj evidováno záškoláctví, nebylo prokázáno, že by užíval omamné či psychotropní látky či alkohol. Obžalovaný dosud nebyl soudně trestán. Soud nehodlá problémy obžalovaného nijak bagatelizovat, faktem však je, že v praxi se setkává s jedinci, jejichž výchova je narušena výrazněji (opakované páchání trestné činnosti, drogová závislost, nadměrné užívání alkoholu, závislost na hazardní hrách, záškoláctví, naprostá nevladatelnost). Nic takového v tomto případě soud neeviduje. Agresivní projevy se u obžalovaného vyskytují, ovšem právě na ně by měl být zaměřen sociální výcvik či terapeutický program, který je tímto rozhodnutím ukládán. Byť k výchovným metodám matky (resp. partnera) může mít soud výhrady, nemůže konstatovat jejich výchovnou nezpůsobilost. Tito poskytují mladistvému zázemí, především v podobě poskytování stravy, ošacení, kapesného, dbají, aby docházel do školy. Je zřejmé a v podstatě i pochopitelné, že se v rámci svých výsledků snažili obžalovaného a jeho výchovný proces prezentovat pozitivněji než tomu ve skutečnosti je. Faktem však je, že oba deklarují snahu podílet se na řádném vedení mladistvého, přičemž současného partnera matky považují za subjekt, který svou autoritou změnil nedostatečnou razanci při prosazování řádné výchovy. Mladistvý naopak vyjadřuje vůli do budoucna se poučit a výchovu ze strany matky a jejího druha respektovat. Za této situace je dle soudu vhodnější, aby zůstal pod vlivem blízkých osob s určitým zázemím, než aby byl umístěn do ústavního zařízení, kde hrozí přijetí vzorců chování výrazně narušených vrstevníků. I z tohoto důvodu soud zastává názor, že výše specifikovaná opatření by měla být vždy aplikována až jako posední řešení, když všechny ostatní pokusy o nápravu mladistvého selžou. Soud bude účinnost nastavených opatření samozřejmě vyhodnocovat. Obžalovaný se v tuto chvíli upozorňuje na to, že soud má nástroje, kterými může jejich plnění vynuocovat.

32. To, že soud v tuto chvíli nedal obecnému soudu podnět k zahájení řízení o nařízení ústavní výchovy, neznamená, že vylučuje aplikaci tohoto institutu do budoucna. Státní zastupitelství i orgán sociálně-právní ochrany dětí mají ohledně daného institutu iniciační pravomoci a nic nebrání tomu, aby je využily, pokud toho do budoucna bude třeba. Výrazný apel činí soud rovněž na matku mladistvého a jejího druha. Ti by především měli dostát svým slibům a věnovat maximální možné úsilí řádnému výchovnému vedení mladistvého. V této souvislosti soud konstatuje, že plnění uložených režimových opatření je de facto nemožné v případě zvažovaného stěhování do [REDAKCE]. Matka obžalovaného před soudem deklarovala, že se podrobí všem opatřením, která budou uložena a zajistí na nich účast syna. Ke změně místa bydliště mladistvého by tedy neměla přistupovat minimálně do doby, než tento absolvuje příslušný terapeutický program. Pokud takový program nebude řádně plněn, může to být pro soud podnětem k realizaci kroků, jimž se v průběhu řízení usilovně snažila zabránit.
33. S ohledem na vše výše uvedené soud konstatuje, že nejvhodnějším řešením je v případě mladistvého kombinace trestního opatření s opatřením výchovným ve formě výchovné povinnosti. Tuto možnost předjednal soud s Probační a mediační službou, která jej má v dané situaci za

vhodnou formu opatření a je schopna operativně vybrat vhodnou organizaci a program přizpůsobit potřebám klienta. Zcela na místě je dle soudu i stanovení dohledu probačního úředníka nad mladistvým. Pomocí těchto opatření je možno konsolidovat osobní poměry mladistvého a vytvořit předpoklady pro jeho další sociální rozvoj.

34. S nárokem na náhradu škody se v souladu s ustanovením § 43 odst. 3 trestního řádu řádně a včas připojila poškozená nezletilá [REDAKCE]. Její nárok byl soudem shledán částečně oprávněným, neboť je nepochybné, že následek v podobě závažného zásahu do osobnostní sféry poškozené vznikl v příčinné souvislosti s protiprávním jednáním obžalovaného.
35. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému nemajetkovou újmu, uloží mu v rozsudku, aby poškozenému tuto újmu nahradil v penězích. Z dikce ustanovení § 2951 občanského zákoníku vyplývá, že se nemajetková újma odčiní přiměřeným zadostiučiněním, kdy toto musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečně a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy. Jak vyplývá z ustanovení § 2956 občanského zákoníku, vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil, jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy. Podle § 2957 občanského zákoníku způsob a výše přiměřeného zadostiučinění musí být určeny tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné. V tomto směru zákon zmiňuje mimo jiné úmyslné způsobení újmy. Z hlediska výše přiznaného zadostiučinění, je třeba konstatovat, že nemajetková újma je vždy subjektivní kategorií a její náhrada vychází z různých objektivizačních kritérií. Specifičnost lidského života vede k tomu, že je nutno každou jednotlivou věc posuzovat zcela individuálně, což soud učinil a vyšel z následujících úvah, které vycházejí ze skutečností zjištěných v průběhu dokazování.
36. V rámci problematiky náhrady škody učinil krajský soud závěr, že v souvislosti s úmyslným protiprávním jednáním obžalovaného vznikla poškozené závažná nemajetková újma. Byla narušena její osobnostní práva, zejména práva na ochranu svobodného rozhodování, soukromí, důstojnosti a intimity. Poškozená musela být podrobena úkonům (výslech, gynekologické vyšetření), které jsou pro dítě v tomto věku nepohybně zatěžující. Trestná činnost, jíž byla ze strany obžalovaného vystavena, nese i určitá rizika pro zbytek jejího života. Na druhou stranu výsledky dokazování nenaznačují na vyšší míru traumatizace způsobené předmětným protiprávním jednáním. S ohledem na výše uvedené, je na místě přiznat poškozené za vzniklou nemajetkovou újmu přiměřené zadostiučinění.
37. Na základě shora specifikovaných úvah by soud za adekvátní náhradu v případě dospělého pachatele považoval částku 120 000 Kč, kterou poškozená požadovala. Vzhledem ke specifikům dané kauzy, zejména tomu, že subjektem, kterému je ukládána povinnost k úhradě, je mladistvý, však soud musel přistoupit k snížení výše přiznané částky. Adekvátní se soudu jeví snížení na jednu čtvrtinu. V tomto směru byl veden zejména úvahou, že u mladistvých je v trestním řízení primární zájem na jejich ochraně před škodlivými vlivy, na vytvoření podmínek pro jejich zdravý rozumový a mravní vývoj a na omezení recidivy trestné činnosti. Zákon klade důraz na opatření reagující na jejich životní situaci a opatření zaměřená do budoucna. Primárně k obnovení sociálního zázemí mladistvých, k odstranění příčin jejich trestné činnosti, k změně jejich životních postojů a k vytvoření podmínek pro jejich budoucí společenské uplatnění. Jak již bylo uvedeno, přednostní je u těchto jedinců zájem na stabilizaci osobních poměrů a na eliminaci rizika recidivy trestné činnosti. Pakliže by soud v dané věci přiznal nepřiměřeně vysokou náhradu nemajetkové újmy, jednal by v rozporu s výše uvedenými principy, na nichž je založena právní úprava ve věcech mladistvých pachatelů. Pokud by tedy soud nezohlednil specifičnost dané věci a nemodifikoval výši částky, která by byla adekvátní v případě dospělého pachatele, dostal by obžalovaného již na začátku jeho samostatného života do problematické situace a významným způsobem snížil možnost jeho resocializace. V této souvislosti poukazuje krajský soud i na rozhodnutí Nejvyššího soud ČR, sp. zn. 4 Tdo 1402/2015, v němž jmenovaný soud konstatoval, že je nutno vzít zřetel na

věk pachatele a z něj vyplývající předpoklady uhradit vzniklou újmu do budoucna, za současného zachování možnosti vést snesitelný a důstojný život.

38. Na základě shora specifikovaných úvah krajský soud jako odpovídající náhradu nemajetkové újmy určil částku 30 000 Kč, k jejíž úhradě obžalovaného dle § 228 odst. 1 trestního řádu zavázal. Se zbytkem svého uplatněného nároku byla poškozená dle § 229 odst. 2 trestního řádu odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.
39. Soud si uvědomuje, že obžalovaný aktuálně výše uvedenou částkou nedisponuje a materiální situace jeho matky také není dobrá. Na druhou stranu se však jedná o mladého muže bez zdravotních omezení, kterému nic nebrání, aby se stal ekonomicky činným, minimálně formou brigád, které jedinci v jeho věku již stabilně absolvují. Z výsledků své pracovní činnosti pak nahradí alespoň v materiální podobě újmu, kterou poškozené způsobil. Výše přiznané náhrady rozhodně není nikterak likvidační. U obžalovaného je dán předpoklad, že bude do budoucna schopen uhradit vzniklou újmu, za současného zachování možnosti vést snesitelný a důstojný život.
40. Ke stanovení výše úroku z prodlení soud uvádí následující: Podle § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o osm procentních bodů. V adhezním řízení je rozhodné datum, kdy se obžalovaný prokazatelně dozvěděl, že poškozený nárok uplatnil. V daném případě obžalovaný tuto informaci prokazatelně obdržel na počátku hlavního líčení konaného dne 27. 5. 2020, kdy byl seznámen s uplatněným nárokem. Z toho vyplývá, že od 29. 5. 2020 byl obžalovaný v prodlení. Vzhledem k tomu, že k prodlení došlo v prvním pololetí roku 2020, kdy byla platná repo sazba 2,00 %, činila výše úroku z prodlení 10,00 %.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného (§ 248 odst. 1 tr.ř., § 252 tr. ř.), a to ve trojím vyhotovení.

Státní zástupce tak může učinit pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo týká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci nebo zabránění části majetku, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo chybí (§ 246 odst. 1 tr.ř.).

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel, partner a druh. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a jeho obhájce (§ 247 odst. 2 tr.ř.).

Opravné prostředky ve prospěch mladistvého může podat, a to i proti jeho vůli, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí; lhůta k podání opravného prostředku mu běží samostatně. Odvolání a dovolání ve prospěch mladistvého, který není plně svéprávný, může podat, a to i proti jeho vůli, též jeho zákonný zástupce nebo opatrovník a jeho obhájce (§ 72 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

Odvolání musí být ve shora uvedené lhůtě také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy (§ 249 odst. 1, 2, 3 tr.ř.).

České Budějovice dne 22. července 2020

JUDr. Milan Kučera, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Hřebíková